

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΑΤΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 8.4.2020
JOIN(2020) 11 final

**ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ανακοίνωση σχετικά με την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19 από την ΕΕ σε
παγκόσμιο επίπεδο**

I. Εισαγωγή

Η έξαρση του κορονοϊού **έχει εξελιχθεί σε παγκόσμια πανδημία**. Έχει προκαλέσει δεκάδες χιλιάδες θανάτους, επιβάλλοντας περιορισμούς στις κοινωνίες, αυξάνοντας τις εκκλήσεις για κοινωνική προστασία, συρρικνώνοντας την επιχειρηματική δραστηριότητα και διαταράσσοντας τις αλυσίδες εφοδιασμού. Οι συνέπειές της θα είναι σοβαρές. Η πανδημία, που εμφανίστηκε αρχικά στην Κίνα, έχει πλέον εξαπλωθεί στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο, με δευτερογενείς επιπτώσεις στην κοινωνική σταθερότητα και ασφάλεια.

Επειδή ο ιός δεν κάνει διακρίσεις και δεν γνωρίζει σύνορα, η ιστορική αυτή κρίση **απαιτεί ταχεία, μαζική και συντονισμένη παγκόσμια αντίδραση** για την προστασία όλων των ανθρώπων, τη διάσωση ανθρώπινων ζωών και την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων. Στη συγκυρία αυτή πρέπει να **επιδειξουμε αλληλεγγύη και να διαδραματίσουμε ηγετικό ρόλο** σε διεθνές επίπεδο, όχι να απομονωθούμε· να κάνουμε περισσότερες, όχι λιγότερες προσπάθειες προσέγγισης άλλων χωρών· να παράσχουμε διαφάνεια και τα πραγματικά στοιχεία και να καταπολεμήσουμε την παραπληροφόρηση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως ο μεγαλύτερος χορηγός βοήθειας στον κόσμο και κορυφαία οικονομική δύναμη, βρίσκεται ήδη στην πρώτη γραμμή αυτής της προσπάθειας. Η Ένωση έχει ήδη αναλάβει σειρά συγκεκριμένων και άμεσων δράσεων για να στηρίξει τους εταίρους της.

Η ΕΕ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την αντιμετώπιση της κρίσης του κορονοϊού στην Ευρώπη. Το συμφέρον της ΕΕ υπαγορεύει επίσης την επίδειξη αλληλεγγύης προς τον υπόλοιπο κόσμο. Μια ισχυρή ευρωπαϊκή αντίδραση σε παγκόσμια κλίμακα διασφαλίζει τον σεβασμό των **βασικών αξιών** μας, καθώς και την επιδίωξη των **στρατηγικών μας συμφερόντων**. Η ευημερία των εταίρων μας σε ολόκληρο τον κόσμο είναι σημαντική για όλους τους Ευρωπαίους. Μόνο αν στηρίξουμε τους άλλους μπορούμε να μεριμνήσουμε πλήρως για την υγεία και την ασφάλειά μας. Η μάχη μας με τον ιό στο εσωτερικό μπορεί να τελεσφορήσει μόνο αν νικήσουμε τον ιό σε παγκόσμιο επίπεδο. Επομένως, οι ισχυρές εταιρικές σχέσεις της Ευρώπης σε όλο τον κόσμο είναι ακόμη σημαντικότερες για την αντιμετώπιση αυτής της πανδημίας και των συνεπειών της. Η τρέχουσα γεωπολιτική Επιτροπή είναι έτοιμη να ηγηθεί αυτού του έργου.

Η ΕΕ στηρίζει τη **διεθνή συνεργασία και τις πολυμερείς λύσεις** στην παρούσα κρίση. Διαδραματίζουμε ηγετικό ρόλο στις προσπάθειες συντονισμού που έχουν αναλάβει τα Ηνωμένα Έθνη, η G20, η G7, η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) και οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Η ΕΕ θα στηρίξει πλήρως τις προσπάθειες του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για τον συντονισμό μιας ενιαίας αντίδρασης του ΟΗΕ.

Η αντίδραση της ΕΕ ακολουθεί μια **προσέγγιση τύπου «Ομάδα Ευρώπη» (Team Europe)**. Αντλεί συνεισφορές από όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και συνδυάζει τους πόρους που κινητοποιούνται από τα κράτη μέλη και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της ΕΕ, ιδίως από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ). Μέσω της συνεργασίας, η «Ομάδα Ευρώπη» μπορεί να συγκεντρώσει μια κρίσιμη μάζα που λίγοι άλλοι παράγοντες μπορούν να συναγωνιστούν.

Σύμφωνα με την προσέγγιση που συμφωνήθηκε στην G20 και προωθείται από τον ΟΗΕ, η αντίδραση της ΕΕ αντιμετωπίζει τις **ανθρωπιστικές, υγειονομικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης**. Αντιμετωπίζει βραχυπρόθεσμες έκτακτες ανάγκες, καθώς και τις πιο μακροπρόθεσμες διαρθρωτικές επιπτώσεις στις κοινωνίες και τις οικονομίες, περιορίζοντας έτσι τον κίνδυνο αποσταθεροποίησης. Ενισχύει τόσο τις κυβερνητικές όσο και τις μη κυβερνητικές δράσεις.

Η αντίδραση της ΕΕ θα εξακολουθήσει να προσαρμόζεται στις εξελίξεις. Όπως ακριβώς προσφέραμε υλική υποστήριξη στην Κίνα όταν ξεκίνησε η πανδημία, θα επικεντρωθούμε τώρα στις **χώρες που επλήγησαν περισσότερο και χρειάζονται στήριξη για τα συστήματα υγείας τους**, όπως χώρες στην Αφρική, στη γειτονία μας, στα Βαλκάνια, στη Μέση Ανατολή και στη Βόρεια Αφρική, σε τμήματα της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής. Η βοήθεια θα διοχετευτεί στα πιο ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, των προσφύγων, των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων και των κοινοτήτων υποδοχής τους. Έτσι αποδεικνύεται επίσης ότι

αντιμετωπίζουμε τις προκλήσεις από κοινού με την Αφρική¹. Θα πρέπει να φροντίσουμε όλους όσους χρειάζονται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και προστασία.

Πέρα από τη χρηματοδοτική στήριξη και άλλες μορφές συνεργασίας, η ΕΕ θα χρησιμοποιήσει ολόκληρη την **εργαλειοθήκη της στους τομείς του εμπορίου και των επενδύσεων και το σύστημα μεταφορών της** για να εξασφαλίσει τη συνεχή ροή των εμπορευμάτων και να αποφύγει τις μακροπρόθεσμες διαταραχές του εφοδιασμού, ιδίως για τα κρίσιμα ιατρικά προϊόντα και τα τρόφιμα.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να προωθεί και να σέβεται τη **χρηστή διακυβέρνηση, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου, την ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων, τις αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας, καθώς και τις θεμελιώδεις αξίες και τις ανθρωπιστικές αρχές**. Τα ειδικά και έκτακτα μέτρα που απαιτούνται για την ανάσχεση της πανδημίας δεν πρέπει να οδηγήσουν σε οπισθοδρόμηση όσον αφορά τις θεμελιώδεις αξίες και αρχές των ανοικτών και δημοκρατικών κοινωνιών μας. Επιπλέον, στο πλαίσιο της συλλογικής αντίδρασής μας στον κορονοϊό θα πρέπει να αποφευχθεί η λήψη πολιτικών και επενδυτικών αποφάσεων που επιδεινώνουν τις υφιστάμενες κρίσεις, για παράδειγμα τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την απώλεια της βιοποικιλότητας και το κλίμα.

Τέλος, η δράση της ΕΕ θα είναι **τεκμηριωμένη και διαφανής** και θα καταπολεμά κάθε απόπειρα παραπληροφόρησης εντός και εκτός της ΕΕ. Θα συνοδεύεται από συντονισμένες επικοινωνιακές εκστρατείες οι οποίες θα ενημερώνουν σχετικά με τις επαφές και τη συνεργασία μας με τους εταίρους σ' αυτή την περίοδο κρίσης. Η ΕΕ θα συνεχίσει επίσης να συνεργάζεται με παγκόσμιες διαδικτυακές πλατφόρμες για να διευκολύνει την πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες στον τομέα της υγείας, όπως από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ).

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η ΕΕ θα εξασφαλίσει **χρηματοδοτική στήριξη** προς τις χώρες εταίρους, συνολικού ύψους άνω των 15,6 δισ. EUR.

Αυτά τα κονδύλια είναι υφιστάμενοι πόροι για την εξωτερική δράση. Από κοινού με τους εταίρους μας, διασφαλίζουμε την κατάλληλη στόχευση της σημαντικής χρηματοδότησης που τους χορηγεί ήδη η ΕΕ ώστε να τους βοηθήσουμε να αντιμετωπίσουν τον αντίκτυπο της νόσου COVID-19, όπως πράττουμε και εντός της Ευρώπης. Έτσι, η δράση της ΕΕ θα είναι γρήγορη, προσαρμοσμένη στις ανάγκες και λειτουργική.

Οι στρατηγικοί στόχοι που έχει θέσει η ίδια η ΕΕ όσον αφορά το περιβάλλον και το κλίμα, όπως αυτοί καθορίζονται στην **ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία**, και το **ψηφιακό θεματολόγιο**, οι οποίοι εξακολουθούν να ισχύουν πλήρως, θα ενσωματωθούν στην παγκόσμια αντίδρασή μας στη νόσο COVID-19. Μάλιστα, οι προσπάθειες που καταβάλλονται επί του παρόντος για την επίτευξη των στόχων αυτών θα ενισχύσουν τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προκλήσεων που συνδέονται με την πανδημία. Η τρέχουσα κρίση μας υπενθυμίζει ότι η **πλήρης εφαρμογή της Ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και της συμφωνίας του Παρισιού** εξακολουθεί να έχει ζωτική σημασία προκειμένου ο πλανήτης να είναι καλύτερα προετοιμασμένος για μελλοντικούς συστημικούς κραδασμούς.

II. Η προσέγγιση της «Ομάδας Ευρώπη»

Η προσέγγιση της «Ομάδας Ευρώπη» πρέπει να παρέχει ένα ενιαίο πλαίσιο δράσης για τη συνολική ευρωπαϊκή εξωτερική αντίδραση προς υποστήριξη των εταίρων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της κρίσης του κορονοϊού, μια συντονισμένη στρατηγική που βασίζεται σε τέσσερις βασικούς πυλώνες:

1. **Προτεραιότητες που θέτει η «Ομάδα Ευρώπη»:** η συλλογική μας δράση θα επικεντρωθεί i) στην επείγουσα αντιμετώπιση της άμεσης υγειονομικής κρίσης και των συνεπακόλουθων ανθρωπιστικών αναγκών· ii) στην ενίσχυση των συστημάτων υγείας, ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς και της ερευνητικής ικανότητας των εταίρων για την αντιμετώπιση της

---

¹Κοινή ανακοίνωση «Προς μια ολοκληρωμένη στρατηγική με την Αφρική», JOIN(2020) 4.

πανδημίας και της ετοιμότητάς τους· και iii) στην αντιμετώπιση των άμεσων κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών·

2. **Χρηματοδοτικές δέσμες που προτείνει η «Ομάδα Ευρώπη»:** θα συντονιστούμε με τους εταίρους υλοποίησης —όπως η ΕΤΕπ, η ΕΤΑΑ και οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί αναπτυξιακής χρηματοδότησης, οι αναπτυξιακοί οργανισμοί και οι πάροχοι τεχνικής βοήθειας των κρατών μελών, καθώς και οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί— για να δημιουργήσουμε μια συνεκτική χρηματοδοτική δέσμη για κάθε χώρα εταίρο που χρειάζεται την υποστήριξή μας. Για τον σκοπό αυτό, οι αντιπροσωπείες της ΕΕ θα λάβουν καθοδήγηση σχετικά με τους τρόπους και τις επιλογές υλοποίησης
3. **Η «Ομάδα Ευρώπη» υπέρ της παγκόσμιας ετοιμότητας:** θα στηρίζουμε την επιτροπή παρακολούθησης της παγκόσμιας ετοιμότητας, η οποία έχει ορίσει ως παγκόσμιο στόχο συγκέντρωσης κεφαλαίων τα 7,5 δισ. EUR, διοργανώνοντας εκδήλωση ανάληψης δεσμεύσεων·
4. **Η «Ομάδα Ευρώπη» υπέρ του παγκόσμιου συντονισμού και της πολυμέρειας:** θα αξιοποιήσουμε τη θέση της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα και μείζονα χορηγού του διεθνούς συστήματος βοήθειας για να προωθήσουμε μια συντονισμένη παγκόσμια αντίδραση, ιδίως στο πλαίσιο της G7, της G20 και των Ηνωμένων Εθνών. Η συνεισφορά της ΕΕ και των κρατών μελών της θα παρουσιαστεί σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, ιδίως στο πλαίσιο της διεθνούς αντίδρασης υπό την ηγεσία της G7, της G20 και των Ηνωμένων Εθνών, για την προώθηση του συντονισμού και την ενίσχυση της προβολής της ευρωπαϊκής στήριξης προς τις χώρες εταίρους.

Σε αυτό το πνεύμα, η Επιτροπή χαιρετίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα-εταίροι για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη παροχή χρηματοδότησης, μέσω της ενίσχυσης της αμοιβαίας αναδοχής της έκδοσης κοινοπρακτικών δανείων για τη συγχρηματοδότηση της αντιμετώπισης του κορονοϊού και της αύξησης της αμοιβαίας εμπιστοσύνης στις αξιολογήσεις των άλλων.

II.1. Προτεραιότητες που θέτει η «Ομάδα Ευρώπη»

II.1.1 Επείγουσα, βραχυπρόθεσμη αντιμετώπιση της έκτακτης υγειονομικής κρίσης και των συνεπακόλουθων ανθρωπιστικών αναγκών

Η πανδημία θα οδηγήσει στην επιδείνωση των ανθρωπιστικών αναγκών. Οι επιπτώσεις της θα γίνουν πιο αισθητές σε πληθυσμούς που έχουν ήδη πληγεί από ανθρωπιστικές κρίσεις και συγκρούσεις, όπως οι μετανάστες, οι πρόσφυγες, τα εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα, καθώς και στις γυναίκες, τα παιδιά, τους ηλικιωμένους και τα άτομα με αναπηρία, και άλλες μειονότητες.

Για να μεγιστοποιηθούν τα αποτελέσματα της αντίδρασής μας σ' αυτή την κατάσταση έκτακτης ανάγκης, είναι ζωτικής σημασίας να συντονίσουμε τις δράσεις και τις ροές πληροφοριών με άλλους δωρητές και παράγοντες, και ειδικότερα με τα κράτη μέλη της ΕΕ, τον ΠΟΥ και άλλους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, το διεθνές κίνημα του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου, και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Βασικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν:

- Αντιμετώπιση των χρόνιων παγκόσμιων ελλείψεων εξοπλισμού ατομικής προστασίας, ιδίως масκών και γαντιών, οι οποίες συνιστούν απειλή ιδίως για το προσωπικό υγείας πρώτης γραμμής και τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, καθώς και των ανεπαρκειών στη διαχείριση των βιοϊατρικών αποβλήτων·
- Διασφάλιση της αδιάλειπτης παροχής υπηρεσιών σε πληθυσμούς που έχουν πληγεί από συγκρούσεις και που έχουν εκτοπιστεί δια της βίας, σε πρόσφυγες και μετανάστες, ιδίως εκείνους που ζουν σε καταυλισμούς και σε παρόμοιες δομές, σε πυκνοκατοικημένες περιοχές ή δυσπρόσιτες τοποθεσίες, και προσαρμογή τους στις συνθήκες της πανδημίας·

- Συνέχιση της κάλυψης των βασικών αναγκών των πλέον ευάλωτων ατόμων, συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας βασικών τροφίμων, επισιτιστικής βοήθειας σε ομάδες που πλήττονται από επισιτιστική ανασφάλεια και υποσιτισμό, καθώς και βασικών υπηρεσιών υγείας και σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και των συναφών δικαιωμάτων.

Πώς η ΕΕ συμβάλλει στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων:

- Παροχή άμεσης στήριξης στις παγκόσμιες προσπάθειες με συνεισφορά στο Στρατηγικό Σχέδιο Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης του ΠΟΥ, στο Σχέδιο Παγκόσμιας Ανθρωπιστικής Δράσης που δρομολογήθηκε από τον ΟΗΕ στις 25 Μαρτίου 2020 (συνολικός στόχος 1,86 δισ. EUR), καθώς και στην έκκληση της Διεθνούς Κίνησης του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου, που δρομολογήθηκε στις 26 Μαρτίου (συνολικός στόχος 750 εκατ. EUR).
- Παροχή άμεσης στοχευμένης στήριξης για την αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών συνεπειών της πανδημίας στις πληγείσες χώρες, ιδίως στους τομείς της υγείας, της ύδρευσης, της αποχέτευσης και της υγιεινής (WASH), καθώς και της εφοδιαστικής.
- Αύξηση της παγκόσμιας διαθεσιμότητας εξοπλισμού ατομικής προστασίας και ιατροτεχνολογικών προϊόντων μέσω στήριξης για την αύξηση της παραγωγής και των καινοτόμων λύσεων στην Ευρώπη, ώστε να καλυφθούν οι επείγουσες ανάγκες στην Ευρώπη και στις χώρες εταίρους.
- Οργάνωση της προμήθειας του επιτακτικά αναγκαίου εξοπλισμού ατομικής προστασίας στις χώρες εταίρους, καθώς και παροχή βοήθειας σε είδος στις πληγείσες χώρες μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (π.χ. παροχή βοήθειας σε είδος προς την Κίνα κατά τη διάρκεια έξαρσης της νόσου και στη συνέχεια σε διάφορες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων).
- Παροχή εγγυήσεων και ρευστότητας στις τοπικές τράπεζες μέσω των διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των ευρωπαϊκών οργανισμών αναπτυξιακής χρηματοδότησης, με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ETBA).
- Στήριξη των παγκόσμιων προσπαθειών για την εξασφάλιση επαρκούς προσφοράς βασικών αγαθών, τροφίμων και νερού και την καταπολέμηση τυχόν εξαγωγικών περιορισμών ή άλλων στρεβλωτικών μέτρων στον αγροδιατροφικό τομέα.
- Στήριξη των χωρών εταίρων για τον κατάλληλο εντοπισμό, τη συλλογή, τον διαχωρισμό, την αποθήκευση, τη μεταφορά, την επεξεργασία και τη διάθεση των ιατρικών αποβλήτων, με έμφαση στις νέες ροές αποβλήτων που συνδέονται με τον κορονοϊό.
- Ενίσχυση της στήριξης από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) για ετοιμότητα και ανάπτυξη ικανοτήτων. Το ECDC κοινοποιεί ήδη τις οδηγίες και τις αξιολογήσεις που συνδέονται με τον κορονοϊό στις κυβερνήσεις των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και της Γειτονίας. Το ίδιο θα πρέπει να γίνει και για τα άλλα εργαλεία που αναπτύσσονται σήμερα εντός της ΕΕ στο πλαίσιο της οικείας στρατηγικής εξόδου.
- Επέκταση του θεματικού πεδίου εφαρμογής του Ταμείου Αλληλεγγύης της ΕΕ², το οποίο είναι επίσης διαθέσιμο στις χώρες που διαπραγματεύονται την προσχώρησή τους στην Ένωση, για την κάλυψη σοβαρών καταστάσεων κρίσης που απορρέουν από απειλές για τη δημόσια υγεία.

² COM(2020) 114 final: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου με σκοπό την παροχή χρηματοδοτικής ενίσχυσης σε κράτη μέλη και χώρες που διαπραγματεύονται την προσχώρησή τους στην Ένωση, και έχουν πληγεί σημαντικά από σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας

- Λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που θα εξασφαλίσουν ότι οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού παραμένουν ανέπαφες για τη διευκόλυνση του εμπορίου, ιδίως όσον αφορά τις βασικές ιατρικές προμήθειες και τα φαρμακευτικά προϊόντα·
- Πρόσκληση στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να προσχωρήσουν στη συμφωνία κοινής προμήθειας της ΕΕ, ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν στις διαδικασίες κοινής προμήθειας της ΕΕ για ιατρικό εξοπλισμό, αφού όλες αυτές οι χώρες έχουν επιβεβαιώσει την πρόθεσή τους να συμμετάσχουν·
- Επέκταση του ευρωπαϊκού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για τις μεταδοτικές ασθένειες στα Δυτικά Βαλκάνια ώστε να καθίσταται δυνατή η ταχεία μεταφορά καταχωρίσεων και μέτρων.

Παραδείγματα στήριξης έκτακτης ανάγκης από την ΕΕ προς τις χώρες εταίρους

Στην **Αιθιοπία**, η ΕΕ κινητοποίησε άμεσα **10 εκατ. EUR** για τη στήριξη του σχεδίου ετοιμότητας και αντίδρασης της κυβέρνησης στην έξαρση του κορονοϊού. Τα κονδύλια θα διοχετευθούν μέσω του εν εξελίξει προγράμματος στήριξης του προϋπολογισμού της Αιθιοπίας στον τομέα της υγείας, που δρομολογήθηκε το 2016, με συνολική χρηματοδότηση ύψους 165 εκατ. EUR. Η πρόσθετη χρηματοδότηση θα βοηθήσει την Αιθιοπία να αυξήσει τον αριθμό των διαγνωστικών εργαστηρίων που διαθέτουν διαγνωστικό εξοπλισμό και κιτ για τη διενέργεια τεστ για την COVID-19, καθώς και τον αριθμό των κέντρων θεραπείας.

Στη **Νιγηρία**, η ΕΕ θα στηρίζει το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNDP), με συνεισφορά ύψους **50 εκατ. EUR** για την εφαρμογή του σχεδίου των ΗΕ για την αντιμετώπιση της COVID-19. Στόχος της δράσης είναι να εξασφαλιστεί η βέλτιστη φροντίδα των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων της COVID-19 και να ανασχεθεί η περαιτέρω εξάπλωση της νόσου μέσω μιας εθνικής αντίδρασης χωρίς αποκλεισμούς όσον αφορά την COVID-19.

Στα **Δυτικά Βαλκάνια**, η ΕΕ έχει ήδη κινητοποιήσει σημαντικά κονδύλια για άμεση στήριξη στον τομέα της υγείας ύψους **38 εκατ. EUR** (4 εκατ. EUR για την Αλβανία, 7 εκατ. EUR για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, 5 εκατ. EUR για το Κοσσυφοπέδιο³, 3 εκατ. EUR για το Μαυροβούνιο, 4 εκατ. EUR για τη Βόρεια Μακεδονία, και 15 εκατ. EUR για τη Σερβία) Η στήριξη της ΕΕ περιλαμβάνει ιατρικό εξοπλισμό διάσωσης, και για τις μονάδες εντατικής θεραπείας, νοσοκομειακές κλίνες, πλήρως εξοπλισμένα ασθενοφόρα οχήματα, εκατοντάδες μάσκες υψηλής αναπνευστικής προστασίας, ψηφιακές κινητές συσκευές ακτίνων Χ, δεκάδες χιλιάδες κιτ για τη διενέργεια τεστ και τεράστια ποσότητα εξοπλισμού ατομικής προστασίας.

Στο πλαίσιο της Διευκόλυνσης για τους Πρόσφυγες στην **Τουρκία**, παρέχονται υποδομές και εξοπλισμός υγείας μικρής κλίμακας, αξίας **90 εκατ. EUR**.

Στις χώρες της **Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης**, η ΕΕ κινητοποιεί δέσμη μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης ύψους άνω των **30 εκατ. EUR** για άμεσες ανάγκες στον τομέα της υγείας. Στην **Αρμενία**, πάνω από 3 000 ευάλωτα νοικοκυριά, με ηλικιωμένους και με άτομα με αναπηρία, καθώς και πολυμελείς οικογένειες στις περιφέρειες Shirak, Tavush και Lori θα λάβουν πακέτα ανθρωπιστικής βοήθειας χάρη στη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην **Ουκρανία**, η ΕΕ παρέδωσε εξοπλισμό για το κέντρο ιατρικής περίθαλψης έκτακτης ανάγκης της περιφέρειας Donetsk, με 100 σετ μέσων ατομικής προστασίας, καθώς και πάνω από 70 λίτρα

³Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

υπερσυμπυκνωμένου αντισηπτικού υγρού.

Στις χώρες της **Νότιας Γειτονίας**, με τη στήριξη της ΕΕ διαμορφώνονται χώροι διαλογής και απομόνωσης στα νοσοκομεία, εκπαιδεύεται το προσωπικό των Κέντρων Κοινωνικής Ανάπτυξης και πραγματοποιούνται εκστρατείες επικοινωνίας σε τοπικό επίπεδο. Έχουν αγοραστεί 3 500 χειρουργικές και αναπνευστικές μάσκες.

Στην **Καραϊβική**, η ΕΕ παρέχει περιφερειακή στήριξη στον CARPHA, τον οργανισμό δημόσιας υγείας της Καραϊβικής, συνολικού ύψους 8 εκατ. EUR, για να καλυφθούν οι πλέον επείγουσες ανάγκες των χωρών για στήριξη των επιχειρήσεων ελέγχου της έξαρσης της νόσου. Στις ανάγκες αυτές περιλαμβάνονται υλικό προστασίας, αντιδραστήρια δοκιμής, εργαστηριακό υλικό, θεραπεία/εμβόλια, καθώς και στήριξη για αύξηση του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας.

Στη **Βενεζουέλα** και στις χώρες της περιοχής, η ΕΕ στηρίζει την Παναμερικανική Οργάνωση Υγείας και τη Διεθνή Ομοσπονδία του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου για δράσεις που συμβάλλουν στην ανάσχεση της εξάπλωσης και προετοιμάζουν για την αντιμετώπιση της Covid-19 (συνολικού ύψους 9 εκατ. EUR). Για τον σκοπό αυτό απαιτείται μεταξύ άλλων βελτίωση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες υγείας και διευκόλυνση της πρόσβασης των ευάλωτων πληθυσμών, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, σε επαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής και αποχέτευσης.

Χρηματοδοτική συνεισφορά: 502 εκατ. EUR

II.1.2 Στήριξη για την ενίσχυση της έρευνας, καθώς και των συστημάτων υγείας και ύδρευσης

Η καταπολέμηση της διασποράς του ιού απαιτεί αναβάθμιση της υγιεινής και βελτίωση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας σε όλο τον κόσμο. Σε ορισμένες χώρες εταίρους, οι περιστάσεις είναι ιδιαίτερα δύσκολες λόγω της περιορισμένης πρόσβασης σε νερό και εξαιτίας των ήδη αδύναμων συστημάτων υγείας. Η ΕΕ θα ακολουθήσει ένα μοντέλο τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής το οποίο δοκιμάστηκε σε προηγούμενες κρίσεις στον τομέα της υγείας, όπως η έξαρση των ιών Έμπολα και Ζίκα, όπου η στήριξη του συστήματος υγείας στις πλέον ευάλωτες χώρες, η περιφερειακή συνεργασία, η επιτήρηση και η ανάπτυξη νέων διαγνωστικών μέσων και εμβολίων σταμάτησαν εν τέλει την έξαρση των νόσων. Για τον σκοπό αυτό, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην έρευνα και την καινοτομία.

Βασικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν:

- Στήριξη χωρών με περιορισμένους πόρους, τονώνοντας τις προσπάθειές τους για ανάσχεση και θεραπεία. Ενίσχυση των συστημάτων υγείας και κοινωνικής προστασίας, ώστε να εξασφαλιστούν βιώσιμες ικανότητες για μείωση των κινδύνων, επιτήρηση και διαχείριση της αντιμετώπισης.
- Διασφάλιση, αφενός, πρόσβασης σε βασικές εγκαταστάσεις πλυσίματος των χεριών και σε σαπούνι, και, αφετέρου, ορθών πρακτικών ύδρευσης, αποχέτευσης και υγιεινής (WASH) στις κοινότητες, στα σπίτια, στα σχολεία, στις αγορές και ιδίως στις υγειονομικές εγκαταστάσεις, για την πρόληψη της μετάδοσης.
- Επιτάχυνση των ερευνητικών προσπαθειών για την ανάπτυξη αποτελεσματικών θεραπειών, εμβολίων, θεραπευτικών και διαγνωστικών μέσων, και εξασφάλιση καθολικής διαθεσιμότητας σε προσιτή τιμή.
- Εξασφάλιση διαθεσιμότητας εξοπλισμού ατομικής προστασίας για τους εργαζομένους στον τομέα της υγείας, μεταξύ άλλων μέσω της αποκατάστασης των παγκόσμιων αλυσίδων εφοδιασμού.

Πώς η ΕΕ συμβάλλει στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων:

- Στήριξη των χωρών εταίρων για την ανάπτυξη ανθεκτικών, προσαρμοσμένων στις ανάγκες συστημάτων υγείας και κοινωνικής προστασίας και την εφαρμογή των διεθνών κανονισμών για την υγεία.

- Συμπλήρωση και εστίαση των υφιστάμενων προγραμμάτων της ΕΕ για την υγεία με σκοπό την παροχή συνδρομής στις χώρες εταίρους για την προστασία των εργαζομένων στον τομέα της υγείας, την παροχή κινήτρων και την αύξηση του αριθμού τους·
- Στήριξη των προσπαθειών των κυβερνήσεων για επικοινωνία και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σχετικά με τα βασικά προστατευτικά μέτρα και τις συμβουλές υγιεινής για την πρόληψη της διασποράς του κορονοϊού·
- Παροχή ευελιξίας στο πλαίσιο της στήριξης που παρέχουμε σε παγκόσμιες πρωτοβουλίες όπως το Παγκόσμιο Ταμείο για την Καταπολέμηση του AIDS, της Φυματίωσης και της Ελονοσίας, η Παγκόσμια Συμμαχία για τα Εμβόλια και την Ανοσοποίηση (GAVI) και ο Παγκόσμιος Μηχανισμός Χρηματοδότησης, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συνέχιση των ζωτικών προγραμμάτων για την υγεία·
- Παροχή στήριξης για περαιτέρω έρευνα στους τομείς της διάγνωσης, της θεραπείας και της πρόληψης· μόλις καταστεί διαθέσιμο το εμβόλιο, επίσπευση της έγκρισης και επιδότηση των εμβολίων και της παράδοσής τους σε ευάλωτες χώρες·
- Στήριξη της επιμόρφωσης εμπειρογνομόνων και της επιδημιολογικής επιτήρησης, της ανάπτυξης και χρήσης κινητών εργαστηρίων και άλλων κινητών λύσεων·
- Ενίσχυση των περιφερειακών οργανισμών για την ασφάλεια της υγείας στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, όπως το Ινστιτούτο Παστέρ στη Σενεγάλη·
- Υποδοχή των υποψήφιων χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στην Επιτροπή Υγειονομικής Ασφάλειας της ΕΕ, με την παροχή τεχνικής συνδρομής, πρωτοκόλλων και κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση κρίσεων, και με την ανταλλαγή απόψεων εμπειρογνομόνων, καθώς και με εξέταση του καλύτερου δυνατού τρόπου συμμετοχής των δυνητικών υποψηφίων στα εν λόγω μέτρα·
- Στήριξη της ισότιμης πρόσβασης στο σύστημα υγείας για τους μετανάστες, τους πρόσφυγες, τα εκτοπισμένα άτομα και τις κοινότητες υποδοχής μέσω των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ και του μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη, που παρέχουν επείγουσα ιατρική βοήθεια, καθώς και στήριξη σε βασικές υπηρεσίες και υποδομές υγείας·
- Προώθηση της ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ ερευνητών και διευκόλυνση της πρόσβασης στα αποτελέσματα και το αποδεικτικό υλικό των ερευνών μέσω της ελεύθερης πρόσβασης και της ανοικτής επιστήμης, ώστε τα εν λόγω αποτελέσματα και αποδείξεις να ληφθούν υπόψη σε επίπεδο πολιτικής και σε κλινικό επίπεδο·
- Επιτάχυνση της προετοιμασίας από κοινού με τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις τρίτες χώρες της Σύμπραξης για την Παγκόσμια Υγεία. Οι πόροι της υφιστάμενης Σύμπραξης Ευρωπαϊκών και Αναπτυσσόμενων Χωρών για τις Κλινικές Δοκιμές (EDCTP), η οποία επί του παρόντος επικεντρώνεται στην υποσαχάρια Αφρική, θα μπορούσαν να αυξηθούν ώστε να καταστεί δυνατή η επέκταση της σύμπραξης στις χώρες της Νότιας Μεσογείου·
- Αναπροσανατολισμός των εργασιών των υφιστάμενων πολυμερών πλατφορμών, για παράδειγμα του Συνασπισμού για Καινοτομίες Επιδημιολογικής Ετοιμότητας (CEPI) σε θέματα ανάπτυξης εμβολίων και της Παγκόσμιας ερευνητικής συνεργασίας για ετοιμότητα έναντι των μολυσματικών νόσων» (GloriD-R) σε θέματα ετοιμότητας.

Παραδείγματα στήριξης από την ΕΕ του τομέα υγείας των εταίρων της

Στο **Σουδάν**, η ΕΕ καταβάλλει προσπάθειες για να εξασφαλίσει την πρόσβαση σε καθαρό νερό και καλύτερες συνθήκες υγιεινής και να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τον ιό, στο πλαίσιο ανθρωπιστικών προγραμμάτων συνολικού ύψους **10 εκατ. EUR**.

Η Επιτροπή υπέγραψε τη νέα πρωτοβουλία της ΕΕ για την ασφάλεια της υγείας με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC), συνολικού ύψους 9 εκατ. EUR. Η πρωτοβουλία έχει ήδη ξεκινήσει, καλύπτει και τις **23 χώρες της Γειτονίας και της διεύρυνσης** και επικεντρώνεται στην ετοιμότητα και την ιατρική ικανότητα για την αντιμετώπιση της έξαρσης της νόσου και των πολλαπλών της επιπτώσεων.

Στο **Ιράν**, η ΕΕ θα διαθέσει **6 εκατ. EUR** για την ενίσχυση του τομέα της υγείας μέσω της αγοράς βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και της κατάρτισης βασικού υγειονομικού προσωπικού, καθώς και μέσω εκστρατειών ευαισθητοποίησης για την προσωπική υγιεινή και την αποχέτευση. Χρηματοδοτούμε επίσης την αύξηση των δυνατοτήτων πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες για τους πλέον ευάλωτους Αφγανούς πρόσφυγες που ζουν στο Ιράν.

Χρηματοδοτική συνεισφορά: 2 858 εκατ. EUR

Π.1.3 Αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων

Αυτή η άνευ προηγουμένου υγειονομική κρίση θα έχει πιθανότατα δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις: οι επιπτώσεις αυτές θα πρέπει να αντιμετωπιστούν επείγοντως προκειμένου να προληφθεί η αποσταθεροποίηση. Στο πλαίσιο αυτό απαιτούνται δράσεις σε πολλά μέτωπα: μέτρα άμβλυνσης ενόψει ενός ενδεχόμενου μακροοικονομικού κλυδωνισμού, κατάλληλη στήριξη στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ένα μείγμα χρηματοδοτικών εναλλακτικών λύσεων για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Στις εν λόγω δράσεις περιλαμβάνεται επίσης η διασφάλιση ενός προστατευτικού πλαισίου για το εργατικό δυναμικό και τα νοικοκυριά που δεν διαθέτουν εισόδημα.

Βασικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν:

- Αντιμετώπιση των σοβαρών οικονομικών συνεπειών της πανδημίας σε ολόκληρο τον κόσμο και πρόληψη ενός κύκλου ύφεσης σε πολλές χώρες εταίρους. Πολλές χώρες θα υποστούν πτώση της οικονομικής δραστηριότητας και απότομη αύξηση της ανεργίας και της φτώχειας. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την άσκηση πίεσης στα δημόσια οικονομικά, αυξημένες κοινωνικές εντάσεις και, υπό ορισμένες συνθήκες, ξεσπάσματα βίας.
- Αντιμετώπιση των πρόσθετων χρηματοδοτικών προκλήσεων και των προκλήσεων στον τομέα της ρευστότητας που θέτει η παρούσα κρίση. Ορισμένες αναπτυσσόμενες και αναδυόμενες οικονομίες βρίσκονται αντιμέτωπες με την κρίση μέσα σε καταστάσεις υψηλού χρέους και περιορισμένων περιθωρίων άσκησης πολιτικής. Μεταξύ των χωρών που θα πληγούν περισσότερο, συγκαταλέγονται οι χώρες που εξαρτώνται από τον τουρισμό ή τα εμβάσματα, καθώς και οι χώρες που βρίσκονται στην αρχή των αλυσίδων εφοδιασμού ή εξαρτώνται από τις εξαγωγές βασικών εμπορευμάτων.
- Στήριξη των μέτρων οικονομικής και κοινωνικής σταθεροποίησης και των μέτρων κοινωνικής προστασίας, όπως η προσωρινή αναστολή ή οι απαλλαγές από φόρους και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, οι ευνοϊκοί όροι χρηματοδότησης για οικονομικούς παράγοντες και η άμεση χρηματοδοτική στήριξη για την παροχή βοήθειας στους εργαζόμενους (συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων μισθών) και στα θιγόμενα νοικοκυριά, με ιδιαίτερη προσοχή στους νέους – για τα οποία απαιτείται αύξηση των κοινωνικών δαπανών. Οι οικονομικοί παράγοντες ενδέχεται να χρειάζονται οικονομικά προσιτές πιστώσεις και θα πρέπει να επαναπρογραμματίσουν τις αποπληρωμές των δανείων.
- Στήριξη μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων βραχυπρόθεσμων μέτρων, προκειμένου να διευκολυνθούν η εξ αποστάσεως εργασία, η μάθηση και οι κοινωνικές επαφές, καθώς και η πρόσβαση σε ακριβείς πληροφορίες.

- Εξασφάλιση της ικανότητας των επιχειρήσεων να χρηματοδοτούν πιο μακροπρόθεσμες επενδύσεις, ώστε οι οικονομίες να μπορούν να ανακάμψουν με οικολογικό και χωρίς αποκλεισμούς τρόπο.
- Διασφάλιση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των εργασιακών δικαιωμάτων, και της δημοκρατίας, με ιδιαίτερη προσοχή στην εκπαίδευση και στην κατάσταση των γυναικών, των κοριτσιών και των πλέον ευάλωτων ατόμων.

Πώς συμβάλλει η ΕΕ στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων:

- Προστασία των εργαζομένων στον χώρο εργασίας, προώθηση μέτρων χωρίς αποκλεισμούς που διευρύνουν την ποσότητα και την ποιότητα της πρόσβασης στην υγεία και της αξιοπρεπούς εργασίας γενικότερα. Τα μέτρα αυτά αποτρέπουν, μεταξύ άλλων, τις διακρίσεις και τον κοινωνικό αποκλεισμό.
- Κινητοποίηση του μηχανισμού μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής (ΜΧΣ) για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και τις χώρες της Γειτονίας που αντιμετωπίζουν κρίση ισοζυγίου πληρωμών, σε συνδυασμό με τη στήριξη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ). Η ΜΧΣ μπορεί να συμβάλει στη μακροοικονομική σταθερότητα και να δημιουργήσει περιθώριο άσκησης πολιτικής για τις κατάλληλες εναλλακτικές λύσεις οικονομικής απόκρισης.
- Προσωρινή στήριξη των εθνικών κυβερνήσεων μέσω τεχνικής βοήθειας, άμεσης δημοσιονομικής στήριξης και, κατά περίπτωση, χρηματοδότησης με ευνοϊκούς όρους, ενεργειών που συμπληρώνουν τις παρεμβάσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας και του ΔΝΤ, προκειμένου να προβούν σε μεταρρυθμίσεις της δημοσιονομικής, νομισματικής και κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής για τη δημόσια υγεία ούτως ώστε, μεταξύ άλλων, να ιεραρχήσουν τις δημόσιες δαπάνες για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και τη μείωση της φτώχειας.
- Υποστήριξη, προσωρινά, ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όπως οι δημόσιες τράπεζες και οι εποπτικοί/ρυθμιστικοί φορείς, μέσω της παροχής τεχνικής βοήθειας ή εγγυήσεων για την υιοθέτηση πιο ευνοϊκών στρατηγικών χρηματοδότησης και ρυθμιστικών πλαισίων, και για να έχουν καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση με ευνοϊκούς όρους.
- Στήριξη του ιδιωτικού τομέα – ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και των αυτοαπασχολούμενων – μέσω εγγυήσεων, παροχής ρευστότητας και τεχνικής βοήθειας στον ιδιωτικό τομέα: στήριξη των τοπικών τραπεζών μέσω των διεθνών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και των ευρωπαϊκών οργανισμών αναπτυξιακής χρηματοδότησης για να έχουν αυξημένη πρόσβαση σε στήριξη ρευστότητας, κεφάλαια κίνησης και χρηματοδότηση του εμπορίου: περαιτέρω αναπροσανατολισμός των εγγυήσεων από το ΕΤΒΑ προς τον βραχυπρόθεσμο επιμερισμό των κινδύνων όσον αφορά τα δάνεια για μικροεπιχειρηματίες και ΜΜΕ. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την επανενεργοποίηση της πρωτοβουλίας της Βιέννης για τον συντονισμό των τραπεζών, η οποία θα βοηθήσει τις τράπεζες να εξακολουθήσουν να συμμετέχουν ενεργά στη χρηματοδότηση των οικονομιών της ΕΕ και των χωρών εταίρων.
- Παροχή δανείων στον δημόσιο τομέα από την ΕΤΕπ, ιδίως για εξοπλισμό και προμήθειες υγειονομικής περίθαλψης.
- Συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, χώρες εταίρους και τον ευρωπαϊκό ιδιωτικό τομέα για την οικοδόμηση ισχυρών και ανθεκτικών αξιακών αλυσίδων σε στρατηγικούς τομείς και διασφάλιση ότι τηρούνται τα κριτήρια βιωσιμότητας, εργασιακών δικαιωμάτων και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σε όλες τις αξιακές αλυσίδες, παρά τη μείωση της ζήτησης και όταν ανακάμψει η οικονομία.
- Προώθηση μορφών ελάφρυνσης του χρέους (υπό εξέταση από πολυμερείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ιδίως από το ΔΝΤ) κυρίως σε χώρες που έχουν πληγεί από την επιβράδυνση που προκάλεσε ο κορονοϊός.

- Στήριξη της συνέχισης της παροχής όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης
- Διατήρηση πολιτικού διαλόγου που υποστηρίζεται από δημοσιονομική στήριξη και τεχνική βοήθεια για τη στήριξη της μεταρρύθμισης της πολιτικής για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, καθώς και άμεση στήριξη στην κοινωνία των πολιτών
- Συνέχιση της λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων (άμεσα και μακροπρόθεσμα) ώστε να διατηρηθούν οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού και οι διάδρομοι μεταφορών· διασφάλιση ότι τα μέτρα για την αντιμετώπιση της διασποράς του κορονοϊού, που επηρεάζει την κυκλοφορία των εμπορευμάτων και της εργασίας, παραμένουν στοχευμένα, αναλογικά, διαφανή και προσωρινά – όπως συμβαίνει με το μέτρο της ΕΕ για άδεια προσωρινής εξαγωγής· μέριμνα ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες άλλων χωρών για προμήθειες έκτακτης ανάγκης και ανθρωπιστική βοήθεια. Το σύστημα προσωρινής άδειας εξαγωγής της ΕΕ προβλέπει ρητά την ανθρωπιστική βοήθεια ως έναν από τους λόγους για τους οποίους τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν άδειες εξαγωγής.

Παραδείγματα στήριξης της ανάκαμψης

Στη **Σιέρα Λεόνε**, θα διατεθούν 34,7 εκατ. EUR για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της νόσου COVID-19, ως εξής: Ποσό 25 εκατ. EUR μέσω της στήριξης του προϋπολογισμού θα ενισχύσει τη μακροοικονομική ανθεκτικότητα και τη σταθερότητα, καθώς και θα παράσχει στήριξη στο εθνικό σχέδιο αντιμετώπισης. Μέσω ενός προγράμματος μεταφοράς μετρητών ύψους 5,2 εκατ. EUR, η στήριξη της Επιτροπής θα προστατεύσει τα εισοδήματα των πλέον ευάλωτων πληθυσμών μέσω της Παγκόσμιας Τράπεζας. Τέλος, με μια δέσμη μέτρων 4,5 εκατ. EUR, η Επιτροπή θα στηρίζει τον γεωργικό τομέα για την τόνωση της τοπικής παραγωγής τροφίμων.

Στα **Δυτικά Βαλκάνια**, η ΕΕ έχει κινητοποιήσει σημαντική στήριξη για την κοινωνική και οικονομική ανάκαμψη ύψους **374,5 εκατ. EUR** από την έναρξη της κρίσης (46,5 εκατ. EUR για την Αλβανία, 73,5 εκατ. EUR για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, 63 εκατ. EUR για το Κοσσυφοπέδιο, 50 εκατ. EUR για το Μαυροβούνιο, 63 εκατ. EUR για τη Βόρεια Μακεδονία και 78,5 εκατ. EUR για τη Σερβία). Η εν λόγω στήριξη θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας, ιδίως για τις επιχειρήσεις που πλήττονται περισσότερο, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στους τομείς του τουρισμού και των μεταφορών.

Για την **Ιορδανία και τον Λίβανο** έχει εγκριθεί δέσμη 240 εκατ. EUR για τη στήριξη ευάλωτων τοπικών νοικοκυριών και Σύριων προσφύγων.

Χρηματοδοτική συνεισφορά: 12 281 εκατ. EUR

II.2 Χρηματοδοτική δέσμη που προτείνει η «Ομάδα Ευρώπη»

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα συμβάλουν στη χρηματοδοτική δέσμη που προτείνει η «Ομάδα Ευρώπη» για τη στήριξη των χωρών εταίρων στις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν με ολοκληρωμένο τρόπο την κρίση που συνδέεται με τον κορονοϊό. Η συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ καθορίζεται στον παρόντα πίνακα:

II.1	Κοινές δράσεις προτεραιότητας	Συνεισφορά της ΕΕ στη χρηματοδοτική δέσμη της «Ομάδας Ευρώπη» (εκατ. EUR)
II.1.1	Στήριξη της επείγουσας, βραχυπρόθεσμης αντιμετώπισης της κατάστασης έκτακτων ανθρωπιστικών αναγκών	502

II.1.2	Στήριξη για την ενίσχυση των συστημάτων υγείας	2 858
II.1.3	Οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις	12 281
ΣΥΝΟΛΟ		15 641

Η συνεισφορά αυτή βασίζεται σε υφιστάμενα μέσα και διευκολύνσεις που μπορούν να αποφέρουν γρήγορα και απτά αποτελέσματα. Αυτό ισχύει ιδίως για τις περιφερειακές πλατφόρμες συνδυασμού μέσων ή για τα μέσα εγγύησης της ΕΕ, και συγκεκριμένα για το ΕΤΒΑ και την Εντολή Εξωτερικής Δανειοδότησης της ΕΤΕπ. Προβλέπεται επίσης η επιτάχυνση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και τις χώρες της Γειτονίας, η οποία συμπληρώνει την ταχεία στήριξη από το ΔΝΤ.

II.3 Η «Ομάδα Ευρώπη» υπέρ της παγκόσμιας ετοιμότητας

Η εξεύρεση τρόπου εξόδου από την τρέχουσα κρίση βασίζεται κατά προτεραιότητα στην ταχεία ανάπτυξη αποτελεσματικών διαγνωστικών μέσων, εμβολίων και θεραπειών. Χωρίς αυτά, κάθε χώρα στον κόσμο παραμένει ευάλωτη. Για τον λόγο αυτό, η ΕΕ θα συνεργαστεί με τους εταίρους ανά την υφήλιο για να διοργανώσει μια εκδήλωση ανάληψης δεσμεύσεων, με στόχο να καλυφθεί το τρέχον χρηματοδοτικό κενό που έχει προσδιορίσει η επιτροπή παρακολούθησης της παγκόσμιας ετοιμότητας ως προς την επίτευξη της χρηματοδότησης ύψους 7,5 δισ. EUR που απαιτείται για τα εξής:

- Ανάπτυξη μέσων ταχείας διάγνωσης του κορονοϊού, θεραπείας και εμβολίων, γρήγορα και σε μεγάλη κλίμακα·
- Εξασφάλιση επαρκούς εξοπλισμού προστασίας για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας·
- Υποστήριξη του ΠΟΥ για τον συντονισμό και την ιεράρχηση των προσπαθειών στις πιο ευάλωτες χώρες.

Παράλληλα με τις δεσμεύσεις χρηματοδότησης, η ΕΕ και οι εταίροι θα επιδιώξουν να διασφαλίσουν πολιτική δέσμευση υψηλού επιπέδου για την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε προϊόντα που δημιουργούνται για την αντιμετώπιση αυτής της πανδημίας.

II.4 Η «Ομάδα Ευρώπη» υπέρ του παγκόσμιου συντονισμού και της πολυμέρειας

Η ΕΕ θα προωθήσει και θα ηγηθεί μιας συντονισμένης αντίδρασης στο πολυμερές μέτωπο, ιδίως σε μια κοινή προσπάθεια συντονισμού με τα Ηνωμένα Έθνη, τους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, καθώς και τις ομάδες G7 και G20. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα εξακολουθήσουν επίσης να συνεργάζονται με την Αφρικανική Ένωση (ΑΕ) για την ανανεωμένη στρατηγική με την Αφρική, ενόψει της συνόδου κορυφής ΑΕ-ΕΕ το φθινόπωρο. Στο πλαίσιο της συμφωνίας των Υπουργών Οικονομικών και των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών της G20, η ΕΕ θα συμβάλει ενεργά στην ανάπτυξη ενός χάρτη πορείας της G20 με τα ακόλουθα στοιχεία⁴:

- Ένα σχέδιο δράσης της G20 για την αντιμετώπιση του κορονοϊού, στο οποίο περιγράφονται οι επιμέρους και οι συλλογικές δράσεις που έχει αναλάβει και προτίθεται να αναλάβει η G20 για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να περιλαμβάνει μακροοικονομικά μέτρα, χρηματοδοτικά μέτρα και μέτρα για τους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μια συντονισμένη στρατηγική εξόδου και ανάκαμψης και να μειώνει τους κινδύνους για τις αλυσίδες εφοδιασμού του εμπορίου.
- Συνεργασία με τους αρμόδιους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ιδίως το ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα, για την ταχεία παροχή της κατάλληλης διεθνούς χρηματοδοτικής συνδρομής σε αναδυόμενες αγορές και αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση των

⁴Βλ. δελτίο Τύπου της G20 της 30ής Μαρτίου (Υπουργοί Οικονομικών της G20 και Διοικητές των Κεντρικών Τραπεζών)· Δήλωση των ηγετών της G20 της 26ης Μαρτίου και δήλωση των ηγετών της G7 της 16ης Μαρτίου.

προκλήσεων που παρουσιάζει η πανδημία του κορονοϊού, συμπεριλαμβανομένων της ρευστότητας και των μέτρων ελάφρυνσης του χρέους, ώστε να βοηθηθούν οι φτωχότερες χώρες να μειώσουν αμέσως τις υποχρεώσεις τους για αποπληρωμή του χρέους.

- Συνεργασία με το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (FSB) ως προς την ικανότητά του να συντονίζει τα ρυθμιστικά και εποπτικά μέτρα του χρηματοπιστωτικού τομέα που λαμβάνουν οι χώρες για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Όπως συμφωνήθηκε από τους Υπουργούς Εμπορίου της G20, η ΕΕ θα λάβει άμεσα τα αναγκαία μέτρα για να διευκολύνει το εμπόριο βασικών προϊόντων και θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με διεθνείς εταίρους για τη διατήρηση ανοικτών αγορών. Με αυτό το πνεύμα, η ΕΕ συνεχίζει όλες τις προσπάθειές της για τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), καθώς και για τη διευκόλυνση του εμπορίου. Η ΕΕ θα προωθήσει επίσης μέτρα που μπορούν να βοηθήσουν τις οικονομίες να ανακάμψουν με οικολογικό και χωρίς αποκλεισμούς τρόπο.

Απαντώντας στην έκκληση των ηγετών της G20 στην έκτακτη δήλωσή τους για τον κορονοϊό, η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ursula von der Leyen και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Charles Michel πρότειναν να οργανώσουν μια διεθνή διαδικτυακή εκδήλωση για την ανάληψη δεσμεύσεων, όπως περιγράφεται ανωτέρω, με σκοπό τη στήριξη επαρκούς χρηματοδότησης για την ανάπτυξη εμβολίου κατά της νόσου COVID-19.

Στο πλαίσιο του ΠΟΥ, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα ηγηθούν της προετοιμασίας ενός ψηφίσματος της 73ης Παγκόσμιας Συνέλευσης για την Υγεία σχετικά με την κρίση του κορονοϊού τον Μάιο. Με την παροχή υλικοτεχνικής υποστήριξης από τη Γραμματεία του ΠΟΥ, η ΕΕ θα διοργανώσει συμμετοχικές διαβουλεύσεις για την επίτευξη συναίνεσης μεταξύ χωρών για το σημαντικό αυτό ψήφισμα, με έμφαση στην αλληλεγγύη, τον συντονισμό και τη διαχείριση κρίσεων στον τομέα της υγείας.

Τέλος, η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει την **παγκόσμια συνεργασία σε έρευνα και καινοτομία**, επιδιώκοντας την ανοικτή επιστήμη και την ανοικτή πρόσβαση σε δεδομένα και αποτελέσματα της έρευνας, καθώς και ενισχύοντας τις υφιστάμενες πολυμερείς πλατφόρμες που είναι κατάλληλες για την αντιμετώπιση των πανδημιών.

Υποστήριξη της έρευνας στην Αφρική

Η ΕΕ καταβάλλει από κοινού προσπάθειες έρευνας και καινοτομίας με την **Αφρική** για την καταπολέμηση της έξαρσης του κορονοϊού. Η Σύμπραξη Ευρωπαϊκών και Αναπτυσσομένων Χωρών για τις Κλινικές Δοκιμές (EDCTP) δρομολογεί επείγουσες προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποστήριξη της έρευνας σχετικά με τον κορονοϊό και την ενίσχυση των ερευνητικών ικανοτήτων στην υποσαχάρια Αφρική. Συνολικά θα χρηματοδοτηθούν τρεις προσκλήσεις, με πάνω από **25 εκατ. EUR** από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», το πρόγραμμα της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία.